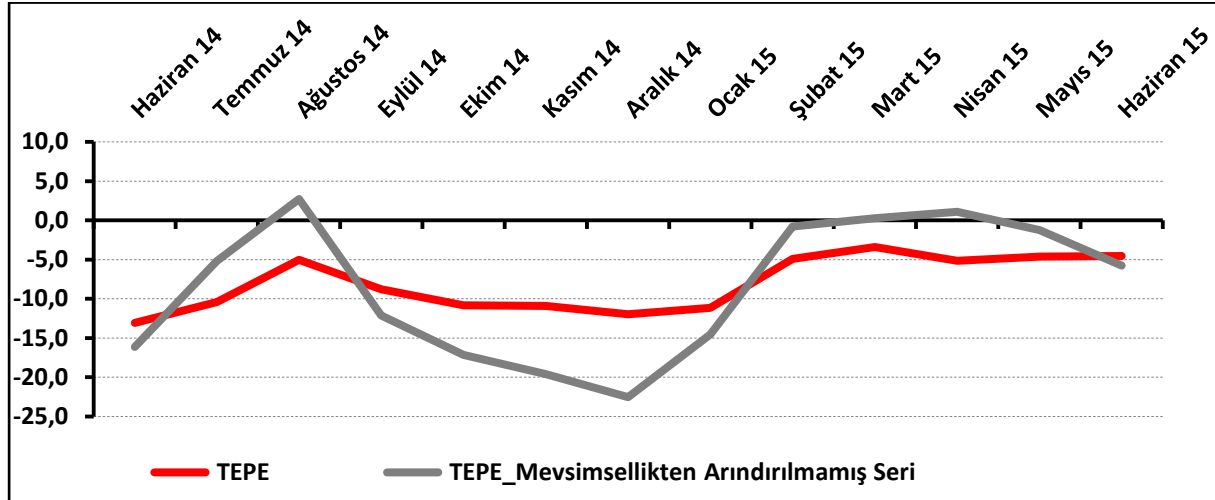

PERAKENDE GÜVENİNDE DURAĞAN SEYİR DEVAM EDİYOR:

TEPE, haziran ayında geçen aya göre önemli bir değişim göstermedi. Geçen yılın aynı dönemine göre işlerin durumu Haziran 2014'e göre artarken Mayıs 2015'e göre azaldı. Önümüzdeki 3 aydaki satış fiyatı beklentileri hem geçen yıla göre hem de bir önceki aya göre geriledi. Türkiye, geçen yıla göre AB-28'den daha iyi performans sergiledi.

Perakende güveni geçen yılın aynı dönemine göre arttı:

Haziran ayında -4,5 puan değerini alan TEPE, bir önceki aya göre 0,1 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 8,5 puan arttı. TEPE değerinin bir önceki aya göre artmasında önümüzdeki 3 aya yönelik satış beklentilerinin bir önceki aya göre artması etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Haziran 2014 – Haziran 2015)**Tablo-1.** TEPE

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-1,1	-3,8	-2,0	0,4	-2,3	-1,7	-3,0	-2,5	-0,7	1,6	1,9	2,1
2014	-6,3	-8,4	-7,3	-5,6	-10,2	-13,1	-10,4	-5,0	-8,8	-10,8	-10,9	-12,0
2015	-11,2	-4,9	-3,4	-5,1	-4,6	-4,5						

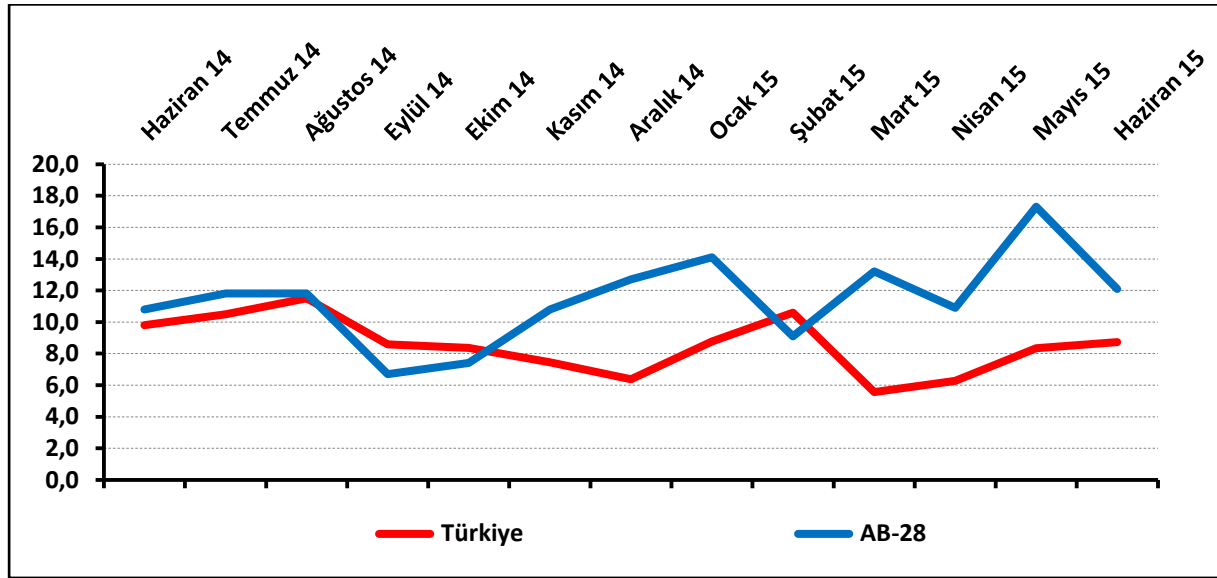
Satış beklentileri mayıs ayına göre arttı:

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Mayıs 2015'e göre 0,3 puan artarak Haziran 2015'te 8,7 puana yükseldi. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Haziran 2014'e göre 1,1 puanlık düşüş gözlemlendi.

Haziran 2015'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 31,3'ü önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 32,1 düzeyinde oldu. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 36,6 olarak belirlendi.

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinde Türkiye'de bir önceki aya göre artış, geçen yılın aynı dönemine göre düşüş yaşanırken, AB-28'de bir önceki aya göre düşüş, geçen yılın aynı dönemine göre ise artış yaşandı.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı) (Haziran 2014 – Haziran 2015)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı)

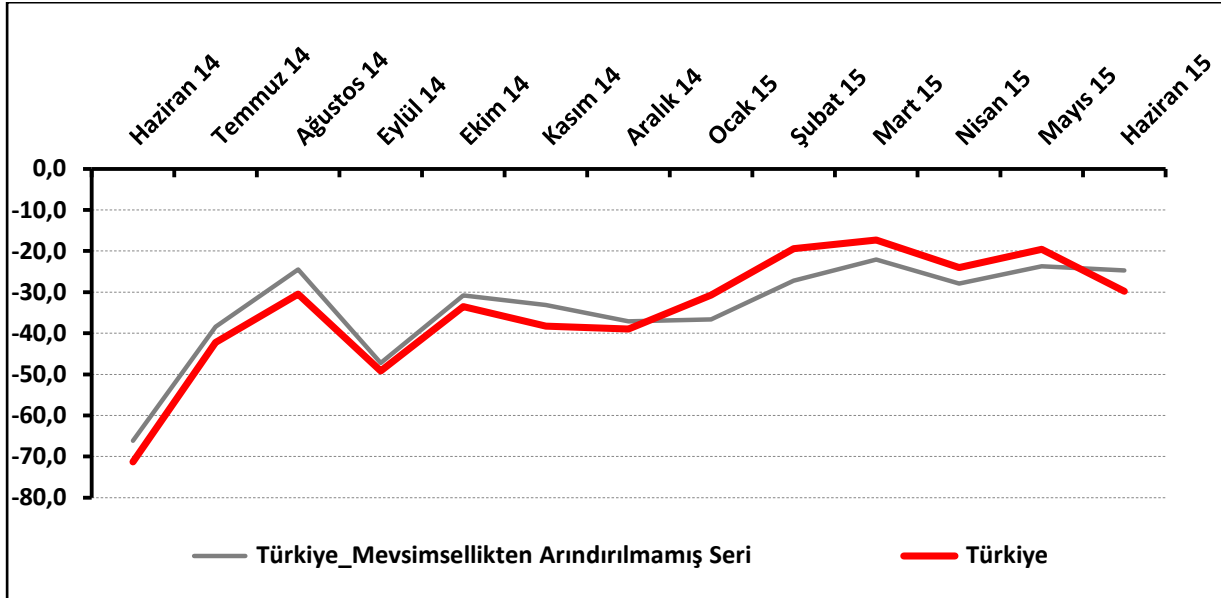
%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	13,2	12,9	14,0	17,2	15,5	18,2	20,1	17,2	16,3	16,4	19,2	17,9
2014	16,4	13,2	18,3	15,3	13,7	9,8	10,5	11,5	8,6	8,4	7,4	6,4
2015	8,8	10,6	5,6	6,3	8,4	8,7						

İşlerdeki toparlanma algısı mayıs ayına göre azaldı:

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumunun denge değeri Haziran 2015'te -29,8 puan oldu. Böylelikle işlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu Mayıs 2015'e göre 10,2 puan azaldı.

Haziran 2015'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 25,8'i geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 50,5 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise yüzde 23,7 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Haziran 2014 – Haziran 2015)

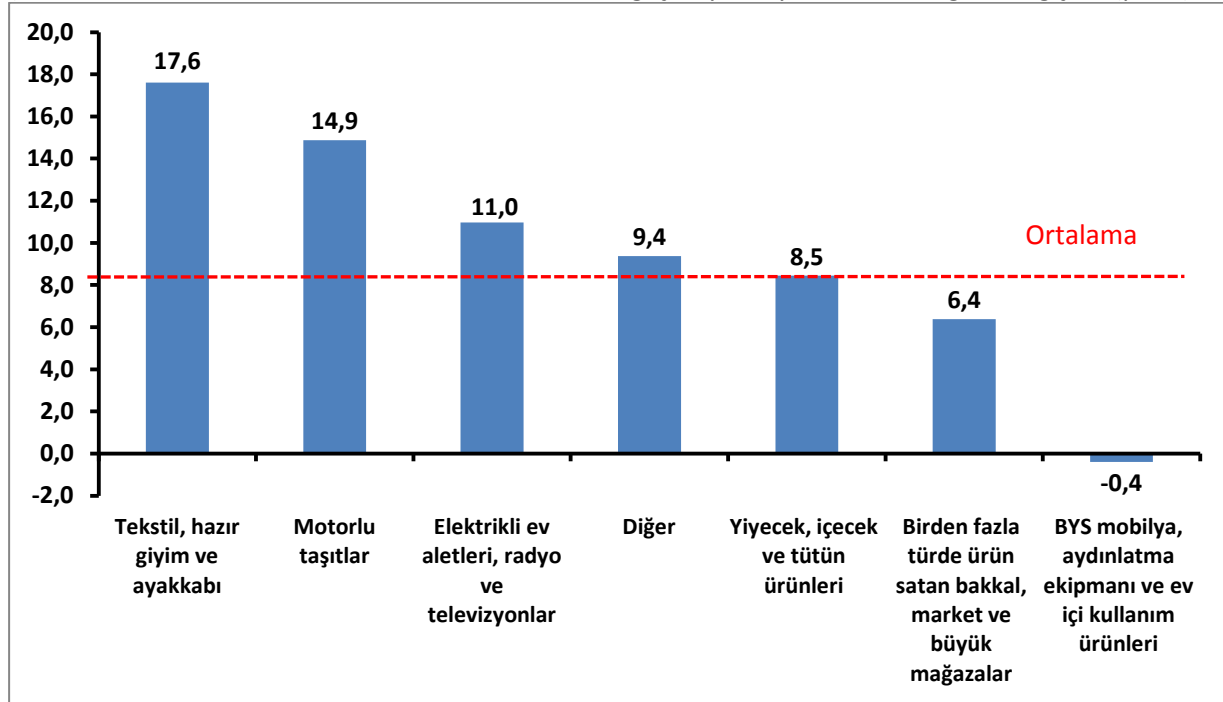
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-20,3	-18,5	-18,5	-22,7	-21,9	-25,8	-32,0	-27,5	-22,1	-23,8	-14,7	-17,5
2014	-35,5	-41,2	-48,4	-38,3	-47,7	-71,3	-42,2	-30,5	-49,2	-33,5	-38,3	-39,0
2015	-30,7	-19,4	-17,3	-24,0	-19,6	-29,8						

Haziran ayında en fazla artış “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektöründe yaşandı:

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında, Haziran 2015'te geçen yılın aynı dönemine göre en fazla artışın “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı” sektöründe olduğu görüldü. Bu sektörü, “motorlu taşıtlar”, “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” ve “diğer” sektörleri izledi. Bu dört sektördeki artış, ortalamanın üzerinde oldu. “Yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” sektöründeki artış, ortalama artış ile aynı seviyede gerçekleşirken, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” sektöründeki artış, ortalamanın altında kaldı. “BYS mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri” sektörü ise geçen yılın aynı dönemine göre düşüş yaşanan tek sektör oldu.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE'nin Haziran 2015'te geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendede satış fiyatı beklentisi mayıs ayına ve geçen yıla göre azaldı:

TEPE anketine soru bazında bakıldığında, hem Haziran 2014'e göre hem de Mayıs 2015'e göre "önümüzdeki yıl mağaza sayısı beklentilerinde" artış, "önümüzdeki 3 aydaki satış fiyatı beklentisinde" ise azalış yaşandığı görüldü. Bununla birlikte "önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş ve personel sayısı beklentisinde", "geçen yılın aynı dönemine göre işlerin durumunda" ve "geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumunda" Haziran 2014'e göre azalış yaşanırken Mayıs 2015'e göre artış yaşandı.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 05/2014	Endeks 04/2015	Endeks 05/2015	Bir önceki aya göre değişim 05/2015	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 05/2015
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-56,3	-34,8	-35,5	-0,7	20,8
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	7,3	12,6	13,2	0,6	5,9
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-2,6	-0,7	-0,9	-0,1	1,7
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	9,8	8,4	8,7	0,4	-1,1
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	1,8	8,1	6,3	-1,8	4,5
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	29,2	28,8	28,5	-0,3	-0,7
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-71,3	-19,6	-29,8	-10,2	41,5
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	3,1	6,4	9,0	2,5	5,9

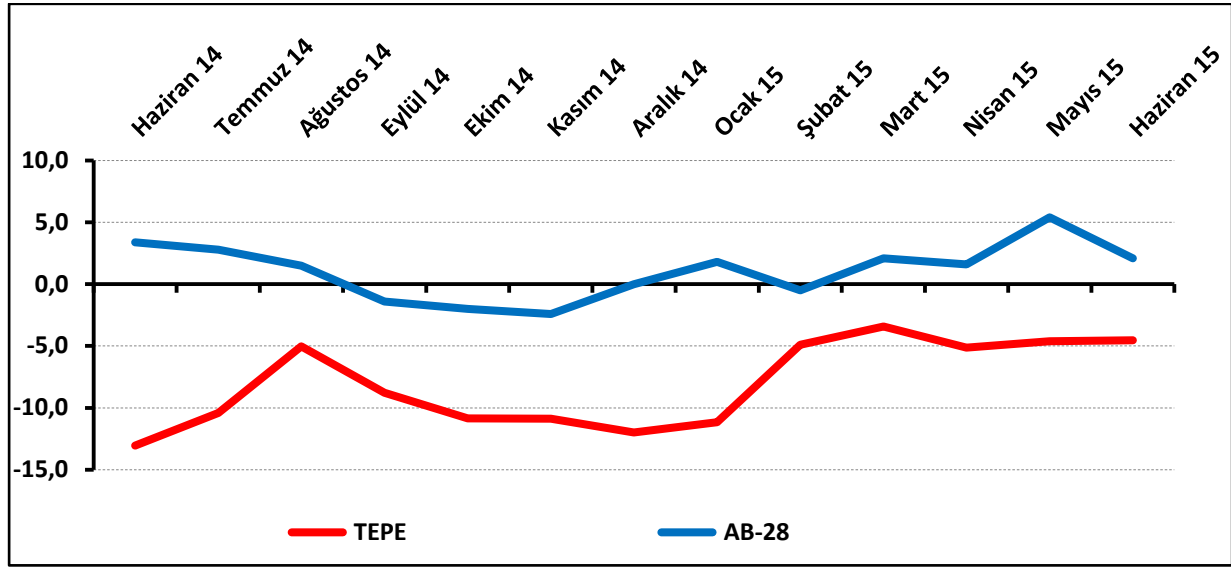
¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4'deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni, mayıs ayına ve geçen yıla göre azaldı:

AB-28 Perakende Güven Endeksi, Haziran 2015’te 2,1 puan değerini aldı. AB-28’de bir önceki aya göre 3,3 puanlık, geçen yılın aynı dönemine göre ise 1,3 puanlık azalma oldu. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-28’den ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Haziran 2014 – Haziran 2015)

Tablo-5. AB-28

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-9,5	-10,5	-13,1	-14,1	-12,4	-9,6	-6,1	-2,0	0,3	-0,2	-5,3	-0,7
2014	2,5	4,0	1,2	2,9	4,3	3,4	2,8	1,5	-1,4	-2,0	-2,4	0,0
2015	1,8	-0,5	2,1	1,6	5,4	2,1						

Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla ve mayıs ayına göre AB-28'i geride bıraktı:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Malta, haziran ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke oldu. Malta'yı, Romanya, Türkiye ve Çek Cumhuriyeti takip etti. Belçika, Finlandiya ve İngiltere geçen yıla göre en fazla düşüş yaşanan ülkeler oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış ise Romanya'da yaşandı. AB-28 Perakende Güven Endeksi'nde, Haziran 2014'e göre Euro Bölgesi'nde değişim yaşanmazken AB-28'in değişim puanı -1,3 oldu. Mayıs 2015'e göre değişim incelendiğinde ise Euro Bölgesi'nin AB-28'den daha iyi bir performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-28 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Haziran 2014 ve Mayıs 2015'e göre)

Ülkeler	Haziran 2014'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)**	Haziran 2015'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Malta	32,5	3,5
Romanya	13,9	14,6
Türkiye	8,5	0,1
Çek Cumhuriyeti	8,1	1,0
İspanya	7,4	-2,5
Hırvatistan	7,2	-0,7
Slovenya	7,0	-14,8
Hollanda	5,4	-2,2
Fransa	4,9	-3,1
İtalya	4,1	-1,6
Macaristan	3,4	5,8
Portekiz	3,2	3,8
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	2,8	1,7
Slovakya	1,7	-2,4
Euro Bölgesi-19	0,0	-2,6
Polonya	-0,3	1,3
İsveç	-1,2	-0,6
AB-28	-1,3	-3,3
Bulgaristan	-1,5	3,3
Avusturya	-2,3	-2,0
Litvanya	-2,6	-2,8
Letonya	-3,0	-0,6
Danimarka	-5,1	-3,4
Yunanistan	-6,0	-3,7
Almanya	-6,1	-1,9
Estonya	-7,3	-0,5
İngiltere	-7,6	-9,4
Finlandiya	-10,9	-4,5
Belçika	-17,2	-11,8

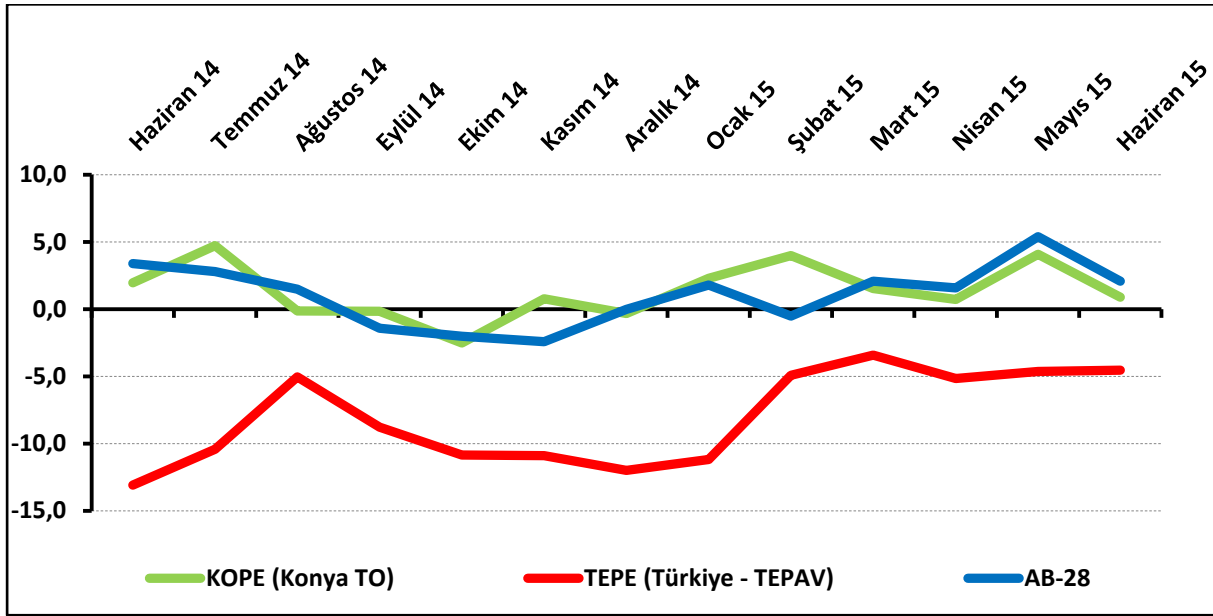
**Sıralama Haziran 2014 değişimine göre yapılmıştır.

Konya’da perakende güveni, Türkiye genelinden daha yüksek değer aldı:

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında Şubat 2012’den bu yana, Konya’da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Haziran ayında TEPE, -4,5 puan değerini alırken, KOPE 0,9 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 1,1 puan azalırken, TEPE 8,5 puan arttı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 3,2 puan azaldı. Konya perakendesi, haziran ayında Türkiye genelinden daha yüksek bir değer alırken, AB-28’in gerisinde kaldı.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Haziran 2014 – Haziran 2015)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-0,7	1,9	4,2	2,6	-0,3	-1,2	-1,7	0,2	4,0	4,7	1,8	4,2
2014	-1,2	-5,3	-7,3	-6,3	-4,1	2,0	4,7	-0,1	-0,2	-2,5	0,8	-0,3
2015	2,3	4,0	1,5	0,7	4,1	0,9						

Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.